

et grundlæggende retsprincip, og man kunne vanskeligt tænke sig en definition, som ikke angav de vigtigste ulovlige formål med aggressionshandling. Den sidstnævnte opfattelse betragtede alene hensigt som et element i en forsætlig handling — hvorved denne adskilte sig fra en ulykke eller en fejltagelse — hvorfor enhver aggressionshandling automatisk rummede et hensigtselement i sig.

Meningsforskelligheder bestod også på en række andre områder: For det første havde flere repræsentanter udtalt, at definitionen måtte drage en skillelinie mellem aggression og legitim magtanvendelse, medens andre havde været af den opfattelse, at særudvalgets opgave var at definere aggression og ikke selvforsvar. For det andet havde der ikke kunnet opnås enighed om, hvorvidt proportionalitetsprincippet burde omfattes af definitionen. For det tredje havde flere repræsentanter angående spørgsmålet om kompetencen til eventuel magtanvendelse anført, at de ikke kunne godkende forslag, som søgte at give generalforsamlingen og regionale organisationer en kompetence, der ikke var blevet dem tillagt i FN-pagten, medens andre havde en anden opfattelse heraf. For det fjerde havde der været modsættende opfattelser af, hvorvidt definitionen skulle omfatte kolonifolks udøvelse af retten til (med magt) at modsætte sig forsøg på at fratage dem selvbestemmelsesretten. Og for det femte havde der ikke kunnet opnås enighed om, hvorvidt definitionen skulle omfatte aggressionens retlige virkninger.

Særudvalget havde altså endnu ikke været i stand til at formulere en almindeligt acceptabel definition af aggression, men der var dog opnået en vis form for tilnærmelse mellem synspunkterne, som gav håb om, at almindelig enighed kunne opnås i en ikke for fjern fremtid, såfremt der vistest god vilje fra alle udvalgsmedlemmernes side. Udvalget havde vedtaget at henstille til generalforsamlingen, at det blev anmodet om at genoptage sit arbejde i 1972.

II. Debatten.

Som i de foregående år fulgte debatten i 6. udvalg i vidt omfang de synspunkter, som særudvalget havde givet udtryk for i sin beretning. Spørgsmålet om nytten af en

definition blev atter i år nævnt i flere indlæg, og det blev herunder fra flere vestlige og andre landes side anført, at sikkerhedsrådet i de forløbne 26 år ikke havde mødt vanskeligheder i sit arbejde med at afgøre, hvorvidt en aggressionshandling forelå, blot fordi en passende definition herpå ikke fandtes. International fred afhang af de enkelte staters politiske vilje, og en definition ville i givet fald ikke kunne fjerne hverken provokative eller aggressive handlinger. Heroverfor blev det i nogle af de østeuropæiske og de uforpligtede landes indlæg nævnt, at en definition ville fjerne mangelen på præcision, ligesom den ville repræsentere et yderligere skridt på vejen mod folkerettens kodifikation samt tjene som en advarsel over for mulige aggressorer.

Af nye momenter i debatten kan nævnes:

Med en henvisning til generalforsamlingens beslutning den 25. oktober 1971 om Kinas repræsentation gjorde den ægyptiske repræsentant opmærksom på, at Kina ikke havde sæde blandt særudvalgets 35 medlemmer. Han udtrykte håbet om, at Den kinesiske Folkerepublik ville være i stand til at tage del i særudvalgets arbejde. Flere andre (uforpligtede) stater støttede den af Ægypten fremførte tanke om, at Kina for fremtiden burde have sæde i særudvalget.

Den rumænske repræsentant anførte, at definitionen ikke blot skulle omfatte aggressionshandling begået af „en stat“, men også sådanne handlinger begået af en gruppe af stater mod en eller flere andre stater. Og såfremt en stat stillede sit territorium til rådighed for en anden stat, for at denne kunne begå aggression mod tredjestat, måtte en sådan adfærd ligeledes udgøre en aggressionshandling.

Ceylons repræsentant fremsatte forslag om, at begrebet aggression også skulle omfatte en eller flere staters anvendelse af magt mod de af det internationale samfund etablerede arrangementer uden for de nationale jurisdiktioners grænser eller mod områder, der udtrykkeligt var blevet holdt uden for våbenkapløbet. Som eksempler anførtes internationale arrangementer vedrørende det ydre rum og havbunden samt atomfrie zoner, og i denne forbindelse nævntes også det ceylonesiske forslag om at gøre Det indiske Ocean til en fredszon. Den blotte de-